

РЕШЕНИЕ

№ 823

гр. София, 06.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 8-МИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на деветнадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимир Машев

Членове: Златина Рубиева
Петя Алексиева

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Красимир Машев Въззивно гражданско дело
№ 20211000503611 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 3206/26.05.2020 г., постановено по гр. д. № 7318/2018 г. по описа на СГС, I ГО, 25 с-в, частично са уважени предявените от П. Г. Н. и П. П. П. срещу ЗД „Бул Инс” АД активно субективно съединени осъдителни иски с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ, във вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД за следните суми по ищци: 1) за П. Г. Н. - 9000 лв. (този иск е отхвърлен за разликата до пълния му предявен размер от 50000 лв.) и 2) за П. П. П. - 8000 лв. (този иск е отхвърлен за разликата до пълния му предявен размер от 50000 лв.), представляващи застрахователно обезщетение за причинени неимуществени вреди, вследствие на ПТП, настъпило на 13.01.2018 г., ведно със законната лихва от 23.02.2018 г. до окончателното изплащане на главните парични притезания (тази акцесорна претенция е отхвърлена за периода от 13.01.2018 г. до 22.02.2018 г.).

За да постанови решението, първоинстанционният съд е приел, че са установени всички правопораждащи спорното материално право юридически факти, като съобразно уредените в чл. 52 ЗЗД критерии за справедливост заместващото обезщетение за причинени неимуществени вреди от настъпване на процесното застрахователно събитие е в размер на сумата от 9000 лв. за П. Г. Н. и 10000 лв. за П. П. П., но по отношение на втория пострадал ищец – П.П., то трябва да бъде намалено на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД с 1/5, тъй като чрез своето противоправно поведение (пътник без правилно поставен предпазен колан) е допринесъл в съвкупния съпричинителен процес за настъпване на вредоносния резултат – в съотношение 20%. Счел е, че другият ищец - П. Г. Н., не е извършил твърдяното противоправно деяние, а именно да е управлявал процесния т. а. без правилно поставен предпазен колан, поради което е оставил без уважение наведеното от ответника частично правонамаляващо материалноправно възражение за съпричиняване на вредоносния резултат.

Така постановеното решение в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК е обжалвано от ищите в

частта, в която частично са охвърлени осъдителните искове с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ, във вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД – за заплащане на заместващо обезщетение за причинени неимуществени вреди за сумите, както следва: за П. Г. Н. над присъдената сума от 9000 лв. до пълния предявен размер от 50000 лв. и за П. П. П. над присъдената сума от 8000 лв. до пълния предявен размер от 50000 лв. Въззивниците поддържат, че решението е неправилно, тъй като при определяне размера на заместващото обезщетение съобразно критериите за справедливост, установени в нормата на чл. 52 ЗЗД, решаващият първоинстанционен съд не е съобразил в достатъчна степен високия интензитет на претърпените неимуществени вреди. Считат, че при настъпване на процесното ПТП те не са извършили твърдяното от ответника противоправно поведение, тъй като са пътували с правилно поставен предпазен колан. Твърдят, че началният момент, от който се дължи претендираното акцесорно вземане, представляващо законна лихва, съвпада с деня на извършеното от застрахования делинквент непозволено увреждане.

Въззиваемият-ответник не е подал в законоустановения срок по чл. 263, ал. 1 ГПК отговор на въззивната жалба, но в проведеното на 19.04.2022 г. пред САС о. с. з. неговият процесуален представител изразява становище за нейната неоснователност.

Така постановеното решение е обжалвано и от ответника в частта, в която е уважен предявеният от П. П. П. иск над сумата от 2500 лв. до присъдения размер от 8000 лв., ведно със законната лихва от 13.01.2018 г. до окончателното ѝ заплащане, твърдейки, че първоинстанционният съд не е анализирал съвкупно всички събрани по делото доказателства. Поддържа своевременно релевираното в отговора на исквата молба материалноправно възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия П. П. П., като счита, че неговият принос за настъпване на противоправните последици възлиза поне на 50%.

Въззиваемият-ищец не е подал в законоустановения срок писмен отговор на тази въззивна жалба, но в проведеното на 19.04.2022 г. пред САС о. с. з. неговият процесуален представител изразява становище за нейната неоснователност.

Процесуалният представител на ищите е подал в законоустановения срок и въззивна частна жалба срещу Определение № 270095/09.06.2021 г., с което е оставена без уважение на основание чл. 248, ал. 1 ГПК молбата му за изменение на постановеното по делото решение в частта му за разноските, но с оглед изхода на правния спор, предмет на въззивното производство, тя трябва да бъде оставена без разглеждане, като въззивният съд по необходимост ще разгледа развитите доводи на процесуалния представител на ищите за присъждане на адвокатско възнаграждение за безплатно процесуално представителство на основание чл. 38, ал. 2 ЗА съобразно изискванията на чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1/9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Първоинстанционното решение не е обжалвано от ответника в частта, в която искът за заплащане на заместващо обезщетение за причинените на П. П. П. неимуществени вреди е уважен до сумата от 2500 лв., респ. в частта, в която искът, предявен от П. Г. Н., е уважен до сумата от 9000 лв., поради което в тази част то е влязло в сила и въззивният съд не дължи произнасяне.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна, във връзка с наведените във въззивните жалби пороци на оспорения съдебен акт.

СГС, I ГО, 25 състав, е бил сезиран с активно субективно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ, във вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД.

Правната норма, регламентирана в чл. 432, ал. 1 КЗ, урежда и гарантира правната възможност на увреденото лице да предяви пряк иск за обезщетяване на претърпените вреди срещу застрахователя, с когото делинквентът или отговорно за неговото противоправно деяние лице е сключил договор за застраховка „Гражданска отговорност“, обезпечаваща неговата деликтна отговорност. Фактическият състав, от който възниква имуществената отговорност на застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение на увреденото лице, обхваща следните две групи материални предпоставки (юридически факти): 1) застрахованият виновно да е увредил ищеца, като му е причинил имуществени или неимуществени вреди, които от своя страна да са в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на застрахования и 2) наличие на застрахователно правоотношение, произтичащо от договор за застраховка „Гражданска отговорност“ между делинквента и ответника – застраховател.

Тъй като обжалваното решение е влязло в законна сила в частта, в която са уважени исковите за заплащане на застрахователно обезщетение за причинени неимуществени вреди при настъпване на процесното застрахователно събитие на 13.01.2018 г. – за П. Г. Н. до сумата от 9000 лв., респ. за П. П. П. до сумата от 2500 лв. (в частта, в която първоинстанционното решение не е обжалвано), основанието (правопораждащите спорните материални права юридически факти) на предявените осъдителни искове е установено със сила на пресъдено нещо, като спорът по настоящото дело се съсредоточава върху обстоятелството дали първоинстанционният съд правилно е приложил критериите за справедливост, уредени в разпоредбата на чл. 52 ЗЗД, при определяне размера на заместващото обезщетение, както и дали пострадалите са допринесли чрез своето противоправно поведение (пътуване в автомобил без правилно поставен обезопасителен колан) в единния съвкупен съпричинителен процес за настъпване на вредоносните последици.

При определяне размера на обезщетението е необходимо да се отчете начинът на извършването на противоправното деяние, претърпените от ищите болки и страдания вследствие на причинените им травматични увреждания, периодът за пълното възстановяване, тяхната възраст, причинените им неудобства и дискомфорт при социални контакти, социално-икономическите условия в страната към момента на настъпване на застрахователното събитие - началото на 2018 г., както и високият нормативно определен лимит на обезщетението за настъпили неимуществени вреди, виновно причинени от застраховано лице по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите – в размер до 10,400 млн. лв., независимо от броя на пострадалите лица (арг. чл. 492, т. 1 КЗ - в релевантната редакция на тази правна норма).

Тъй като неимуществените вреди, които представляват неблагоприятно засягане на лични, нематериални блага, не биха могли да бъдат възстановени, предвиденото в закона обезщетение не е компенсаторно, а заместващо и се определя съобразно критериите, предписани в правната норма на чл. 52 ЗЗД – по справедливост от съда. Съгласно ППВС № 4/1968 г. понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

При определяне на това заместващо обезщетение следва да се вземе предвид

обстоятелството, че от процесното ПТП на ищеца П. Г. Н. е причинено пукване на дясното колянно капаче, повърхностна травма на гърдите и контузия на клепачите в околоочната област, като тази **неразмествен фрактура** е довела до трайно затруднение на движенията на десния долен крайник за срок от 30 дни до 2 месеца (останалите телесни увреждания са причинили краткотрайни болки в травмираните области за около 2 седмици). Цялостното лечение на коляното е продължило 40 дни, като общият срок за възстановяване е бил **до 2 месеца**. Вследствие на претърпяното ПТП ищецът П. П. П. е получил мозъчно сътресение и счупване на кубоидната кост на дясното ходило. Това сътресение е било от **лека** степен без органични мозъчни и неврологични увреждания, което е довело до временно разстройство на здравето неопасно за живота, а счупването на кубоидната кост на дясното ходило е причинило трайно затруднение на движенията на десния долен крайник за срок по-дълъг от 30 дни до 2 месеца. Мозъчното сътресение и симптомите от него (главоболие и световъртеж) е отзвучало окончателно за срок от 2-3 седмици, докато зарастването на фрактурата на дясното ходило е приключило за срок до 30 дни, а при проведено раздвижване оздравителният период на костта е **до 2 месеца**.

От показанията на свидетелката Й. Н., съпруга на П.Н. и баба на П.П., се изяснява, че след катастрофата й съобщили, че внукът ѝ е в безсъзнание, а мъжът с травми в коляното, главата и с две счупени ребра. Съпругът ѝ бил 3 дни в болница, а след това на домашно лечение. Около 4-5 месеца продължило домашното лечение, но все още изпитвал болки в коляното и ребрата. Все още бил стресиран и нервен.

От показанията на свидетелката Б. Н., живееща на съпругески начала с П.П., се установява, че първоначално, като се обадили от болницата, той бил в безсъзнание. Прекарал два дни в болницата. Бил е контузен по глезените, което създавало затруднения при движение. Нощно време се събуждал, имал проблем с паметта и бил избухлив.

Съдът не приема за достоверни показанията на свидетелите, тъй като, преценени с всички други събрани по делото доказателства - арг. чл. 172 ГПК, те са вътрешно противоречиви и не се потвърждават от останалите събрани по делото доказателства, като субективните възприятия за последиците върху здравословното състояние на ищите и изживените след процесния пътен инцидент болки и страдания не съответстват на установените с официални свидетелстващи документи (медицинската документация) и със заключението на **неоспорената** от страните СМЕ) обстоятелства.

При така изяснените правнорелевантни факти въззивният съд приема, че заместващото обезщетение на ищите за причинените им от противоправното поведение на делинквента С. В. Д. неимуществени вреди е в размер на 15000 лв. за П. Г. Н., а за П. П. П. - 18000 лв. (поради тази причина тези, както и много от предявените искове срещу ГФ и застрахователни дружества, е следвало да се заявят до размера от 25000 лв., като родово компетентен би бил районният съд - но високият размер на отхвърлената част от предявените искове, респ. на предявената въззивна жалба се отразява върху размера на дължимото адвокатско възнаграждение). Наистина, законодателят е определил висок нормативен максимум на застрахователното обезщетение за причинените от застрахованото лице неимуществени вреди – в размер до 10,400 млн. лв., независимо от броя на пострадалите лица (арг. чл. 492, т. 1 КЗ, в редакцията на тази правна норма към релевантния момент). Следователно, по този начин той е целял заместващото обезщетение да отговаря на действително претърпените болки и страдания. Но заместващото обезщетение представлява парично право, като неговата обезщетителна функция е насочена към получаване на имуществени блага, чрез които да бъде морално удовлетворен пострадалият, като емоционално да бъдат потиснати изживените неблагоприятни последици от причинените му болки и страдания. В този смисъл съобразно общественно-икономическите условия в страната към момента на настъпване на процесното застрахователно събитие – началото на 2018 г., и наложилите се морални норми в обществото, респ. съобразно съдебната практика

справедливият размер за заплащане на заместващо обезщетение при подобни травматични увреждания (пукване на дясното колянно капаче, повърхностна травма на гърдите и контузия на клепачите в околоочната област и възстановителен период до 2 месеца), на пострадал в работоспособна възраст (60 години към момента на настъпване на процесното ПТП), респ. мозъчно сътресение и счупване на кубоидната кост на дясното ходило при общ лечебен и възстановителен период до 2 месеца на пострадал на млада възраст от 19 години при настъпване на процесното застрахователно събитие, настоящата съдебна инстанция приема, че заместващото обезщетение за преживените от ищците болки и страдания вследствие на настъпилото ПТП възлиза на сумата от 15000 лв. за П. Г. Н., респ. на сумата от 18000 лв. за П. П. П..

Основателно обаче е своевременно наведено от ответника – в отговора на исковата молба, възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия П. П. П. (т. нар. „компенсация на вини”, уредена в чл. 51, ал. 2 ЗЗД). За да се определи дали е налице съпричиняване на вредоносните последици, респ. степента на участие на пострадалия в цялостния съпричинителен процес, е необходимо да се изследва механизмът на настъпване на процесното ПТП. Процесуалното задължение (доказателствената тежест) за установяването на този правнорелевантен факт принадлежи на страната, която навежда това частично правоизключващо възражение, като доказването трябва да е **пълно** (несъмнено, безспорно) съобразно правилата, предписани в правната норма на чл. 154, ал. 1 ГПК.

От приетата от СГС като компетентно изготвена и неоспорена от страните СМЕ, се изяснява правнорелевантният факт, че положението на тялото на П. П. П. и получените от него телесни увреждания е доказателство, че към момента на ПТП този пострадал е пътувал без поставен обезопасителен колан. Травматичните увреждания на този ищец в главата са получени, защото след удара между двата автомобила тялото и главата му са се наклонили **внезапно в предна посока** и главата е получила удар в арматурното табло. Доказателства за това са установените при първия преглед на пострадалия в МБАЛ гр. Търговище увреждания – оток и охлузвания в областта на челото и главата.

Следователно, по несъмнен, безспорен, категоричен начин бе установено в процеса на доказване от ответника, комуто принадлежи процесуалното задължение (доказателствената тежест), че при настъпване на процесното застрахователно събитие пострадалият пътник в процесния товарен автомобил е нарушил законоустановените правила при пътуване в МПС. Като не е използвал наличния предпазен колан при настъпване на процесното застрахователно събитие, пострадалият чрез своето противоправно поведение (нарушение на диспозицията на правната норма, уредена в чл. 137а, ал. 1 ЗДвП) е допринесъл в съвкупния съпричинителен процес за настъпване на удара в главата, който му е причинил мозъчно сътресение, като само тази увреда е в причинно-следствена връзка с неговото противоправно поведение (краката са свободно разположени, поради което дори и да бе с поставен предпазен колан, той не би предотвратил причиняването на процесната фрактура). При така изяснените правнорелевантни факти и при съобразяване с казуалния принос на всички участници в процесното ПТП настоящият съдебен състав достига до правния извод, че приносът на водача на процесния лек автомобил (на делинквента) и на пострадалия в съвкупния съпричинителен процес за настъпване на увредите на пострадалия пътник възлиза на 1/10 (по тежката телесна увреда представлява фрактурата в ходилото на крака). Следователно, определеното от въззивната инстанция заместващо обезщетение на ищеца П. П. П. за причинените му неимуществени вреди трябва да се намали с 1800 лв., като то възлиза на сумата от 16200 лв. (18000 лв. x 90%).

От приетото от СГС като компетентно и неоспорено от страните заключение на СМЕ се изяснява по несъмнен начин, че водачът на процесния товарен автомобил П. Г. Н. е пътувал с правилно поставен предпазен колан – с оглед местоположението на тялото му и

получените от него телесни увреждания, поради което в тази част релевираното от ответника материалноправно възражение за съпричиняване на вредоносния резултат се явява изцяло неоснователно.

По акцесорната искова претенция за заплащане на законна лихва върху присъденото застрахователно обезщетение

За да се достигне до точния разум на закона, до нормативната воля на законодателя, изразена в разпоредбата на чл. 427, ал. 1 КЗ, във вр. с чл. 427, ал. 3 КЗ, чл. 497, ал. 1 КЗ и чл. 496, ал. 1 КЗ, настоящият въззивен състав следва да извърши логическо, систематическо, историко-политическо и телеологическо тълкуване, както предписва правната норма на чл. 46, ал. 1 ЗНА.

По отменения КЗ застрахователят отговоря за дължимата от делинквента законна лихва (от момента на настъпване на увреждането – застрахователното събитие) – арг. чл. 227, т. 2 КЗ (отм.), във вр. с чл. 223, ал. 2, изр. 2 КЗ (отм.), а по действащия КЗ застрахователят дължи законна лихва, за която отговаря делинквентът, считано 1) от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие или от датата на уведомяване или 2) на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна – чл. 429, ал. 3 КЗ. Съгласно правната норма, уредена в чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, **в застрахователното обезщетение се включват и лихвите за забава, дължими от делинквента**, поради което по силата на чл. 497, ал. 1 КЗ застрахователят дължи законната лихва за **собствената си забава** върху размера на застрахователното обезщетение, **включваща и лихвата за забава на делинквента**, ако не го е определил и изплатил в срок, считано от по-ранната от двете дати: 1. изтичането на срока от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3 КЗ и 2. изтичането на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ (не повече от 3 месеца от предявяване на т. нар. застрахователна претенция по чл. 380 КЗ). В този смисъл е и практиката на ВКС, формирана по реда на чл. 290 ГПК - напр. Решение № 128/04.02.2020 г. на ВКС, ТК, I отд. по т.д. № 2466/2018 г. – „Спрямо договорите за застраховка на гражданската отговорност са предвидени специални правила, съобразно които застрахователят се задължава: на осн. чл. 429, ал. 1, т. 1 КЗ - да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от последния на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие, а на осн. чл. 429, ал. 1, т. 2 КЗ – да покрие отговорността на застрахования за неизпълнение на негово договорно задължение. И в двата случая изрично чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ предвижда, че **в застрахователното обезщетение се включват и лихви за забава**, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на чл. 429, ал. 3 КЗ. Следователно от една страна отговорността на застрахователя спрямо увреденото лице е функционално обусловена от отговорността на застрахования, **включително и по отношение на лихвите за забава**, които последният дължи на увредения. От друга страна за разлика от КЗ(отм.); новият КЗ /в сила от 01.01.2016 г. / в чл. 429, ал. 3, изр. 2 изрично лимитира включените в застрахователното обезщетение, а оттам и в застрахователната сума, **лихви за забава** като ги ограничава до тези, които **текат от момента на по-ранната от**

следните дати: датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования на осн. чл. 430, ал. 1, т. 2 КЗ или от датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от увреденото лице или от датата на предявяване на претенцията на увредения пред застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение, но не и от датата на настъпване на застрахователното събитие... По отношение на задължителна застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите в чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ е предвидено, че застрахователят покрива отговорността на застрахования за лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, т.е. при ограниченията на чл. 429, ал. 3 КЗ - само в рамките на застрахователната сума и за периода с начало от уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие, респ. предявяване на претенция от увреденото лице... След предявяване на претенцията по чл. 498 КЗ за застрахователя е налице нормативно предвиден срок за произнасяне по чл. 496 КЗ, като непроизнасянето и неизплащането в срок на застрахователно обезщетение е свързано с: 1/ изпадане на застрахователя в забава – чл.497, ал.1, т.1 и т.2 КЗ, в който случай той дължи лихва **за собствената си забава**, и 2/с възможност увреденото лице да предяви пряк иск срещу застрахователя в съда на осн. чл.498, ал.3 вр. чл.432, ал.1 КЗ”.

Не е спорно между страните, а и от молба с вх. № 121648/23.02.2018 г. (л. 6 от кориците на първоинстанционното дело) се установява, че ищците са уведомили (предявили са т. нар. застрахователна претенция по смисъла на чл. 106, ал. 1 КЗ, във вр. с чл. 380 КЗ) застрахователя за настъпване на процесното застрахователно събитие на 23.02.2018 г., поради което от този момент ответното дружество отговаря за причинените на пострадалите имуществени вреди поради неизпълнение в темпорално отношение на извъндоговорното задължение на **застрахования-делинквент** за заплащане заместващо обезщетение за причинените на ищеца неимуществени вреди (т.е. в застрахователното обезщетение е включена лихвата за забава на делинквента по смисъла на чл. 84, ал. 3 ЗЗД). Тъй като ищецът не е предявил акцесорна претенция за заплащане на законна лихва за забавата на самия застраховател - да заплати в установения от закона срок дължимото застрахователно обезщетение, вкл. и лихвата за забава, за която застрахованият-делинквент отговаря пред пострадалия, въззивният съд не следва да обсъжда предпоставките за приложението на правната норма, уредена в чл. 497, ал. 1 КЗ. Следователно, искането за заплащане на законна лихва върху дължимото от ответното застрахователно дружество главно парично вземане следва да се присъди от **23.02.2018 г.** до окончателното ѝ заплащане.

Следователно, предявените осъдителни иски с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ, във вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД трябва да бъде уважени, както следва: за П. Г. Н. - да сумата от 15000 лв., а за П. П. П. - до сумата от 16200 лв., като в тази част бъде отменено първоинстанционното решение и се присъди допълнително застрахователно обезщетение в размер на 6000 лв. – на П. Г. Н., респ. в размер на 8200 лв. – на П. П. П., ведно със законната лихва от 23.02.2018 г. до окончателното заплащане на главните парични притезания.

При този изход на спора първоинстанционното решение, което в тази част по своето правно естество представлява определение, трябва да се отмени и в частта, в която на

основание чл. 78, ал. 3 ГПК в тежест на П. Г. Н. са присъдени съдебни разноси над сумата от 1334,71 лв. до 1848 лв., а в тежест на П. П. П. над сумата от 1256,52 лв. до 1848 лв.

Съобразно уважената и отхвърлена част от предявените искиове на основание чл. 38, ал. 2 ЗА в полза на процесуалния представител на ищците адв. С. В. Б. от САК трябва да се присъди допълнително адвокатско възнаграждение за процесуално представителство пред СГС в размер на сумата общо от **666,62 лв.** (над присъдената сума от 600,10 лв. до дължимия размер общо от 1266,72 лв., при приложението на правната норма, уредена в чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1/9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения), а за безплатното процесуално представителство пред САС сумата от **595,05 лв.** - на основание чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (при обжалваем материален интерес по иска на П. Г. Н. от 41000 лв., респ. по иска на П. П. П. от 47500 лв.). Тъй като ответникът се защитава не само по отношение на правопораждащите спорното материално право юридически факти, а и съобразно неговия размер, адвокатското възнаграждение за осъщественото безплатно представителство се определят съобразно разпоредбата на чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК (при разпределяне отговорността за разностите). Адвокатът като професионалист трябва да е наясно както с фактите, така и със съдебната практика, поради което е длъжен да предявява исковите за заплащане на заместващо обезщетение за причинени неимуществени вреди в разумни граници, които да съответстват на критериите за справедливост, уредени в чл. 52 ЗЗД - в противен случай при неправилна преценка той би получил по-ниско възнаграждение (съобразно по-високата отхвърлена част от предявените искиове). Приеме ли се поддържаното от процесуалния представител на ответника правно схващане, би се достигнало, от една страна, до увреждане интересите на ответника, а от друга, до злоупотреба с процесуални права от адвоката (неправилната преценка на адвоката обаче неминуемо се отразява и върху **по-високия размер** на уважената част от претендираните от ответника съдебни разноси). В този смисъл е и следната практика на ВКС - напр. Определение № 60453/2.08.2021 г. на ВКС по т. д. № 2006/2020 г., II т. о., ТК („При този изход на делото на адвокатско дружество „К. И. и Я. Н.” следва да бъде присъдено на основание чл. 38, ал. 2 ЗА адвокатско възнаграждение за **безплатно** процесуално представителство за касационната инстанция в размер на 28472,02 лева, определено съобразно обжалвания интерес и **отхвърлената част** от касационната жалба”); Определение № 110/16.03.2022 г. на ВКС по ч. т. д. № 856/2021 г., II т. о., ТК и пр.

С оглед отхвърлената част от предявените искиове на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, във вр. с чл. 273 ГПК в полза на въззиваемия-ответник трябва за се присъди сумата от **4314,56 лв.** с ДДС - заплатена адвокатско възнаграждение за процесуално представителство пред САС.

Тъй като ищците са били освободени от процесуалното задължение за заплащане на държавна такса на основание чл. 83, ал. 2 ГПК, ответникът трябва да бъде осъден по правилата на чл. 78, ал. 6, във вр. с чл. 83, ал. 2 ГПК да заплати допълнително държавна такса за разглеждане на исковите пред СГС в общ размер на **568 лв.** и допълнително сумата от **43,61 лв.** - съдебни разноси, а в полза на бюджета на САС сумата от **284 лв.**, представляваща дължимата държава такса за разглеждане на въззивната жалба.

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 3206/26.05.2020 г., постановено по гр. д. № 7318/2018 г. по описа на СГС, I ГО, 25 състав, **в частта**, в която са отхвърлени предявените от П. Г. Н. и П. П. П. срещу ЗД „БУЛ ИНС“ АД искиове с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ, във вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД, както следва: **над** сумата от 9000 лв. до размера от 15000 лв. - по иска на П. Г. Н. и **над** сумата от 8000 лв. до размера от 16200 лв. - по иска на П. П. П., представляващи заместващо обезщетение за причинени неимуществени вреди, вследствие на ПТП, настъпило на 13.01.2018 г., ведно със законната лихва от 23.02.2018 г. до окончателното им заплащане, **в частта**, в която на основание чл. 78, ал. 3 ГПК П. Г. Н. е осъден да заплати на ЗД „БУЛ ИНС“ АД сумата **над** 1334,71 лв. присъдения размер от 1804 лв. - разноски по делото и **в частта**, в която на основание чл. 78, ал. 3 ГПК П. П. П. е осъден да заплати на ЗД „БУЛ ИНС“ АД сумата **над** 1256,52 лв. до присъдения размер от 1848 лв. - разноски по делото, като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА ЗД „БУЛ ИНС“ АД, с ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 87 АД **да заплати** на П. Г. Н., ЕГН *****, с адрес с. **, Община ** по иска с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ, във вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД допълнително сумата от **6000 лв.** (общо за 15000 лв.), а на П. П. П., ЕГН *****, с адрес гр. **, ул. „***“ № 31 допълнително сумата от **8200 лв.** (общо за 16200 лв.), представляващи заместващо обезщетение за причинени неимуществени вреди, вследствие на ПТП, настъпило на 13.01.2018 г., ведно със законната лихва от 23.02.2018 г. до окончателното им заплащане.

ПОТВЪРЖДАВА Решението в останалата обжалвана част.

РЕШЕНИЕТО в останалата част като необжалвано е влязло в сила.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал. 2 ЗА ЗД „БУЛ ИНС“ АД **да заплати** на адв. С. В. Б. от САК, с адрес гр. **, ул. „***“ № 27, вх. „Б“, ет. 1, ап. 2 допълнително сумата от **666,62 лв.** (общо за сумата от 1266,72 лв.) - адвокатско възнаграждение за осъществено безплатно процесуално представителство пред СГС, както и сумата от **595,05 лв.** - адвокатско възнаграждение за осъществено безплатно процесуално представителство пред САС.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, във вр. с чл. 273 ГПК П. Г. Н. и П. П. П. **да заплатят** общо на ЗД „БУЛ ИНС“ АД сумата от **4314,56 лв.** с ДДС - заплатено адвокатско възнаграждение пред САС.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6, във вр. с чл. 83, ал. 2 ГПК ЗД „БУЛ ИНС“ АД **да заплати** допълнително сумата от **568 лв.** държавна такса и сумата от **43,61 лв.** – в полза на бюджета на СГС, а в полза на бюджета на САС – сумата от **284 лв.**

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ подадената от адв. С. В. Б. от САК въззивна частна жалба с вх. № 334828/05.07.2021 г. срещу Определение № 270095/09.06.2021 г., постановено от СГС по реда на чл. 248, ал. 1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО, в частта, в която е оставена без разглеждане въззивната частна жалба, представляващо по своето правно естество определение, може да се обжалва с частна жалба пред ВКС в 1-седмичен срок от получаване на препис от него от страните, а в останалата част - с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в 1-месечен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от настоящото Решение да се връчи на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____